

škem poznamenovanju kraja. Kajti slovensko „Gradiše“ kaže še vedno torišče nekdanjega gradu, katerega ime „Tram“ se je skoz vsa stoletja ohranilo v nemškem „Trambergu“.

Ta grad so sezidati dali mogočni gospodje Ptujski, ki so v srednjem veku za slavnimi Celjskimi grofi bili najbogatejši plemenitniki na sloj. Štajarskem. Ne da se sicer za gotovo določiti, kateri teh gospodov in kedaj ga je postavil, a toliko je iz listin razvidno, da je v drugi polovici 14. veka grad že stal in imel lasten urad in lastno sodnijo. Takoj v začetku 15. veka imenuje se tudi že cerkev pri gradu, ki je brezdvomno sedanja cerkva sv. Janža. Kakor grad, postavili so tudi cerkev Ptujski gospodje, ki so zaradi tega smeli duhovnike imenovati. Pa ker je Hoča nadžupnija svoje dni tudi te kraje obsegala, bili so pri sv. Janžu nameščeni duhovniki le vikarji, nadžupniku v Hočah podložni. V znamenje svoje podložnosti „pro obediencia“ — morali so cerkvi v Hočah plačevati na leto po dve marki. Tako n. pr. navaja gorjegraški urbar od l. 1426. med drugimi tudi vikarja na Dravinji, o katerem pravi: „Vicarius in Freen seruit marcas 2 ge ecclesie in Chotez pro obediencia“. Iz tega razvidimo, da je že početkom 15. veka na Dravinji bila duhovnija z vikarjem.

V dedinski pogodbi, s katero ste se sestri dne 6. januarja 1438 brez možkih naslednikov umrlega Friderika Ptujskega, Ana grofica Schaunberska in Neža Stubenberska gledé zapuščine rajnega brata bile dne 22. decembra 1441 v Ptujju konečno pogodile, omenja se, da je Ana grofica Schaunberska z drugimi gradovi in dohodki dobila tudi „die vesst Tram mit sambt dem ambt, gericht, vorstrecht vnd khirichen lehen daselbs.“

In tako je dobil grad „Tram“ s cerkvico ob Dravinji drugega gospoda, slavnega maršala na Štajarskem, Ivana grofa Schaunberskega. Med otroci, ki jih je Ana Ptujška z njim imela, bil je materi najljubši drugi sin Ulrik. Temu svojemu ljubljenu prepustila je mati v oskrbovanje svoja posestva na Štajarskem in Korškem in dasi so grofje Schaunberski na raznih krajih, posebno pa na Avstrijskem pogostoma zemljišča in krasne gradove imeli, bil je Ulriku najbolj priljubljen drage matere rojstni kraj: starodavni Ptuj s prijetno okolico in „Tram“ zunaj Ptujja, s krasnim razgledom po širokem Dravskem polju bil mu je najljubše bivališče.

Ker pa je cerkvi sv. Janža vsled pogostnih usadin pretila vedna nevarnost, dal je okolu l. 1445. unkray Dravinje sezidati drugo cerkev, ki je bila v čast sv. Vidu posvečena. Že l. 1447 dne 11. oktobra se imenuje kot vikar pri sv. Vidu nek Gašpar, katerega so bili obdolžili, da je gornjegraškega opata, Benedikta oropal. Zato je papež Miklavž omenjenega dneva na-

ročil škofu v Zagrebu, naj stvar preišče in po cerkvenih postavah poravna.

Ulrika grofa Schaunberskega hvalijo kot pametnega mladenča in vse, kar o njem beremo, kaže nam njegov vseskozi časti vredni značaj. Zato ga je tudi cesar visoko čislal. Povabil ga je torej l. 1451., naj ga v Rim spremlja, kar je z radostnim srcem tudi storil. Iz Florence poslal ga je cesar s škofom Regensburškim in vojvodo Tešenskim v Pizo, da bi ondi cesarjevo nevesto, Eleonoro Portugalsko dostojno sprejel in v Rim spremljal. In med temi, katerim je v Rimu kronan cesar na Tiberinskem mostu po stari navadi dal „Ritterschlag“, imenuje se zopet naš Ulrik. Med tem pa je oče Ivan utisnil doma svojemu do tačas še neomadeževanemu življenju sramotni madež zarotništva proti lastnemu vladarju, kar je blagega sina najbolj bolelo. Zato se je po smrti očetovi dne 16. nov. 1453 podal zopet na Štajarsko in večkrat ga zasledimo v Ptujju.

(Dalje prih.)

Smešnica 16 Krčmar, precej dobre kože, pripoveduje svojim pivcem, da se živi iz gola ob krompirju. Pivci pa se mu smejo, češ, da to ni lahko mogoče. Na to pa jim razloži krčmar, kako da je vendar le mogoče. „Glejte“, pravi, „za prvo dajem krompirja svojim svinjam, kar se jim ga koli ljubi; za drugo pa potlej zakoljem svinjo za svinjo ter jém sedaj jaz svinjetine, kar se mi je koli ljubi. Tako pa vidite, da me živi v resnici le krompir“.

Razne stvari.

(Božja pot.) Njih ekscelencija mil. knez in škof so se v ponedeljek podali na božjo pot v Lourdes. Spremlja jih br. Gabriel Giraud, doma iz Lyona, sicer pa je trapist v Reichenburgu.

(Drž. poslanec.) Celje ima sopet drž. poslanca in to je g. dr. R. Foregger. Dobil je v vsem 543 (samo v Celju 268) glasov, njegov nasprotnik, g. dr. K. Gelingsheim pa je dobil 370 glasov. Kakor vé „D. W.“, volili so skorej brez izjeme vsi uradniki, vsaj v Celju, dr. Foreggerja. Le ta je torej poslanec Celja pa drž. uradnikov. Ali pa so njih oči s tem svojim poslancem tudi najraji tam gori čez črno-rmene meje, to nam ni znano.

(Odlikovanje.) Znani zvonar v Dun. Novem mestu, g. Peter Hilzer, je dobil od svitlega cesarja zlati križ s krono za zasluge. Zvonov iz njegove livarne je tudi več v naši škofiji.

(40letnica.) Uno večer so obhajali v Ormožu 40letnico g. Vrbana Martinca, tamošnjega c. kr. poštarja. Mož je prišel s krošnjo na hrbtu iz Kranjskega, pa ima sedaj kolikor, toliko premoženja. Da se ima za pragermana, to je znano.

(„Slov. matica.“) „Slov. matica“ ima svojo LXXVI. sejo v sredo dne 27. aprila 1887 ob 5. uri popoldne v Matični hiši na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrjen je zapisnikov o LXXV. odborovi seji in o XXII. rednem velikem zboru. 2. Naznanila prvosedstva. 3. Volitev predsednika njegovih namestnikov, blagajnika, pregledovalca društvenih računov, ključarjev in poverovateljev društvenih zapisnikov. 4. Volitev odborovih odsekov. 5. Poročilo tajnikovo. 6. Posameznosti.

(Imenovanje.) G. Ant. Liebisch, doslej na Ptuj, pride za pristava c. kr. okr. sodnije v Šmarje pri Jelšah.

(Okr. zastop.) V Konjicah ima okr. zastop tudi odslej nemškutarsko večino, samo kmečka skupina je po polnem naša. Od nje so pa v zastopu gg.: Martin Vivod, župan v Spod. Doliču, Jernej Verčnik, župan v Ljubnici. Mat. Fijavž, župan v Stranicah, Fr. Napotnik, posestnik na Tepanjskem vrhu, Mat. Flis, posestnik na Dobravi, J. Mlakar, posestnik v Oplotnici, Jurij Gosak, posestnik v Žičah, Jurij Mec, župan v Gruševji, Mat. Jurše, posestnik v Uličnici, Janez Zidanšek, posestnik v Suhadolju in in P. Dobnik, posestnik v Zrečah.

(Šulverein.) Gledé podpore, katero je dobil šulverein od okr. zastopov, popravimo našo opombo v zadnjem uvodnem članku v to, da mu je okr. zastop v Ormožu ni, ampak le obč. zastop mu jo je dovolil. Okr. odbor mu sicer tega darú ni potrdil, c. kr. namestnija pa mu ga je odobrila. Zadnja beseda se gledé tega, kakor se sliši, še ni izrekla.

(Visoka starost.) Dne 1. decembra 1886 je po vsej Nemčiji živelo 5600 čez 90 let starih oseb in med njimi je bilo več, kakor 200 nad 100 let starih, ena oseba je štela že celo 120 let.

(Radodarnost.) Skupina šulvereina na Muti je tovnej pobirala za tega nebodigatreba ter je nabrala v vsem veliko svoto dveh gld. in 12 kr. Ta svota kaže pač dovolje, koliko da je šulverein v tem trgu na poštenju.

(Obravnavava.) Pred porotniki v Celju sta stala v sredo, dne 20. aprila Terezija Malus pa Anton Geršak. Umorila sta moža prve ter njegovo truplo v koscih vrgla v Savo. Obsojena sta oba k smrti na vislice.

(Požar.) Večer dne 17. aprila je Francu Bizjaku, posestniku v Gor. Porčiču v slov. gor., pogorelo stanovanje in vsa gospodarska poslopja. Poleg kacih 120 gld. v gotovini, dva kovanja in ena krava. Ker je hiša tik ceste, nastal je ogenj brž ko ne vsled nemarnosti koga, ki je mimo prišel s smodko v ustih.

(Veliko bogastvo.) Ran. Kus, kitajski bankir v Kantonu, šteje se sedaj za človeka, ki ima največ premoženja. Ako je resnica, nima ga nič manj, kakor za 1400 milj.

(Iz drž. zbora.) V državnem proračunu, kakor leži v drž. zboru, nahaja se za poravnavanje Mure 53.7000, Aniže 1250, Savinje pa 6000 gld. Kakor se vidi, nemški štajarski del nič ne trpi sile.

(Obč. zastop.) Zadnje volitve v obč. zastop v Ločah je dež. odbor razveljavil. Župan jih ni bil o pravem času razpisal.

(Samomor.) Anton Kokol, doma od sv. Tomaža pri Veliki nedelji, dotlej trgovski pomočnik na Ptuj, legel je v ponedeljek pred poštni vlak v Rogozi ter ga je ta seveda pri priči zdrobil.

(Za družbo duhovnikov.) Č. gg.: Aškere 11 gld., Rostaher 11 gld., And. Fischer 11 gld., Haubenreich 5 gld., Turkuš 2 gld.

Loterijne številke:

V Gradcu 16. aprila 1887: 84, 22, 81, 40, 12
Na Dunaju " " 67, 63, 90, 57, 78
Prihodnje srečkanje 23. aprila 1887.

Poslano.

V lekarni pri „Zamorcu“

na Dunaju, Tüchlauben 27

se dobijo vse zdravilne specialitete in zdravila vsaki dan po pošti. 13—24

Veliki sejem

bo dne 28. aprila za živino in drugo blago pri sv. Antonu v Slov. goricah.

Prave brnske
suknene robe, meter, po 1 gld. in več, najbolje vrste razpošilja po izdelani ceni
Leop. Epstein v Brnu.
Na ogled franco. 5-20

Izvrstni gips

za polja (njive in travnike) prodaja po nizki ceni

Josip Širca, 1—3
trgovec v Žaleu.

Bukve božje v naravi.

Te bukve se dobé v prijetni besedi in snažni obliki za revnih 45 kr. s pošto vred vedno v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Vredne so svojega denarja.